

dertil, tilbagetages". Det er en Bestemmelse, som det forekommer mig ikke kan blive staaende. I alt Fald maatte det da forklares, hvad det vil sige, at der er Grund til at tage den tilbage. Grunden er her et subjektivt Skøn hos Enkeltmand. Tilsladelsen skulde dog kun kunne tages tilbage, hvis Virksomheden har haft eller kan befrygtes at ville faa uheldige Følger for Embedsgerningen.

Men de skrappeste Bestemmelser ere dog dem, der findes i § 3 for højere Embedsmænd i Centraladministrationen, forskellige andre og for Dommere. Det er klart, at naar højere Hensyn kræve det, maa saavel disse Embedsmænd som Dommere finde sig deri, og jeg vilde i og for sig anse det for en god Ordning, om det kunde forbydes Dommere at have saadanne private Virksomheder. Men saa maa man rigtignok give Dommerstillingen en anden økonomisk Basis, end den har. Det vilde være overmaade tiltalende, om man havde lignende Forhold som f. Eks. i England, hvor en Dommer har en, man kan sige fyrstelig Stilling, ikke alene ved den kvalificerede Agtelse, han nyder, men ogsaa i pekuniær Henseende. Men i saa Henseende ere vi langt tilbage, og man kan efter min Mening, hvor ønskeligt det end er, ikke gaa til saadanne Regler som i § 3 med de nuværende Lønninger, og jeg antager heller ikke, man kan gøre det for de Embedsmænd i Centraladministrationen o. s. v., som der nævnes. Man maa huske paa, at til Dommere maa man have de dygtigste Jurister. Naar Jurister uden Formue hidtil have betraadt Dommervejen, ligger det naturligvis for det første i, at de have Trang til at anvende deres Dygtighed i Dommervirksomheden, som maa være en meget tiltalende Virksomhed for en dygtig Jurist, og hvad dernæst de økonomiske Kaar angaar, ere de selvfølgelig gaaede ind paa denne Vej under den Forudsætning, at det ikke vilde blive forbudt dem til Supplering af deres ret beskedne Gager at have en Virksomhed, der kastede noget af sig. Det er vel heller ikke ubekendt, at forskellige ligefrem have søgt og modtaget Embede som Underrettsdommere under Forudsætning af, at de ogsaa fik den og den Bivirksomhed, som fra Arilds Tid var knyttet til vedkommende Underrettsdommers Stilling.

En Dommers sociale Stilling bør være saaledes, at den svarer i det mindste nogenlunde til den Betydning, som Dommerembedet har. En Sagfører, som duer noget, vil ikke under nogen Omstændigheder gaa

over til Dommerstillingen, naar man beskærer Biindtægterne som foreslaaet og ikke giver en passende Løn for Dommervirksomheden. Jeg gaar ud fra, at Sagførernes Indtægter ere gennemsnitlig adskilligt højere end Dommernes Indtægter, og man bør ikke gøre Dommere til den lavestlønnede Klasse af Juristerne. Man maa huske paa de meget store Krav, Staten stiller til en Dommer, f. Eks. en Kriminalretsdommer. Man maa betænke, hvilke uhyre forskellige Forhold en Dommer skal beskæftige sig med. Den, som f. Eks. har studeret den store Albertiaffære, vil forbavses over, at det er muligt for Folk, som ikke ere Fagfolk paa Forretningsverdenens Omraade, at sætte sig ind i alt, hvad der her var at sætte sig ind i, for til Slutning at kunne have et selvstændigt Syn paa alle mulige Detailler i en saadan Sag. Staten stiller meget store Krav til de paagældendes Dygtighed. Skal Vedkommende end ikke paa Forhaand kunne alt, skal han dog sidde inde med Betingelserne for at evne at sætte sig ind i alt. Dertil kommer, at det i Almindelighed forudsættes, at en Dommer overtager visse Virksomheder i Samfundets Tjeneste, hvorfor han intet Vederlag modtager. Jeg skal i saa Henseende nævne f. Eks., at Dommere traadte ind i Værgeraadsinstitutionen, og at der er Dommere, saaledes i sin Tid Overretsassessor Brun og senere Thybjerg og Overretsessessor Cold og andre, som have udført et meget betydeligt Arbejde indenfor de Institutioner, som vi have til Redning af forsømte og forbrøderisk anlagte Børn. Naar man gaar over til saa drakoniske Bestemmelser som dem i § 3 — og jeg maa antage, at selv Revisorstillingerne, skønt det er en Slags kontrollerende Stillinger, falde ind under de Virksomheder, som det her forbydes Dommere og de andre at overtage —, maa man tage visse Hensyn. I hvert Fald er det klart, at hvis man indfører saa absolutte Forbud som disse, glide saadanne Virksomheder over til Sagførerne, der maaske kunne røgte dem lige saa godt, men hvis det er rigtigt, hvad det ærede Medlem fra Sorø (Poul Christensen) for nogen Tid siden sagde om Sagførerne, naar de ikke ere radikale, er der Grund til at betvivle, at Sagførere kunne udføre disse Sager fuldt saa godt som Dommere. Det er sikkert heller ikke ubekendt, at naar en Dommer har vist sig at være en meget dygtig Mand, kommer der til ham Tilbud fra private Virksomheder om at overtage Stillinger i disse med anderledes store